

ENAKOPRAVNOST EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

VOLUME XVII. — LETO XVII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY, (CETRTEK) OCTOBER 4, 1934.

Neodvisen dnevnik
zastopajoč interesu
slovenskih delavcev
v Ameriki

STEVILKA (NUMBER) 234

ŠTEVILNE RESO- LUCIJE NA DELAV- SKI KONVENCIJU

Poziv na predsednika, da uvede preiskavo o delovanju bančnega magnata, ki je član NRA odbora. Boj proti kompanijskim unijam.

SAN FRANCISCO, 3. okt. — Včeraj je bilo na konvenciji Ameriške delavske federacije vedloženih nešteto resolucij, ki se tičejo najrazličnejših vprašanj in problemov, ki danes stojijo pred ameriškim delavstvom.

Eha resolucija pozivlja predsednika, da odredi nepristransko preiskavo o delovanju Clay Williamsa, člana novo organiziranega NRA odbora, ki je predstavnik American Tobacco Co. ter zagrizen nasprotnik organiziranega delavstva. Ako bodo podjele kot je Williams vodili NRA, potem ameriško delavstvo ne more pričakovati drugog kot popolno suženjstvo, je bilo v resoluciji. Resolucija pozarja, da medtem ko je to industrija skozi vso dejavnost plačevala visoke dividende in bonusne svojim uradnikom, pa je Williams kot predstavnik najbogatejše tobačne vrhnice v deželi vodil boj proti pravilniku za tovarne in nevarnostim še posljali otroke šolat v Jugoslavijo, da bi jih tako ohranili sebi in svojemu narodu.

Ravnio te dni, ko je v Švici zasedal kongres narodnih manjšin in je manjšinska zaščita tudi v Društvu narodov bila potisnjena v ospredje, pa so prispele iz Italije vesti, da je nestrpi in zaslepjeni fašizem začel akcijo, ki naj odvzame slovenskim in hrvatskim staršem še to zadnjo nado. Fašistične oblasti so začele klicati na odgovor starš, ki imajo svoje otroke v Jugoslaviji. Zahtevajo od njih, da morajo navesti utemljene razloge, zakaj jih ne šolajo v Italiji. Ob enem jim groze s sodnim prfeganjanjem zaradi odružitve otrok!

Ako bodo italijanske oblasti to akcijo nadaljevale — in bati se je treba, da jo bodo — bo to pa najboljši dokaz, da fašizem ne misli iskreno ne na sporazum s Francijo in še manj na sporazum z Jugoslavijo.

Solski stražniki
Nočni stražniki 40 javnih šol v Clevelandu so včeraj dobili posebne puške za streljanje solznih plinov. Lani je bil neki moški obstrelen, ko je skušal vdrieti v neko šolo. Solski čuvaji ne smejo nositi revolverjev, navzlic temu pa so nekateri oboroženi. S plinskim puškami bodo čuvaji lahko varovali šolska poslopja, ne da bi bila nevarnost, da bi koga ranili, obenem pa bodo njim samim zaščititi.

Poročna dovoljenja
Te dni so dobili poročna dovoljenja sledeči pari: John Lekan, 715 E. 152 St. in Carolyn Hajek, 3668 E. 146 St.; Leo Machuta, 1044 E. 71 St. in Rose Marolt, 14615 Thanes Ave.; Albert Bruss, 14615 Sylvia Ave. in Lillian Tekančič, 1207 E. 170 St.; Anton Lončar, 7214 Lockyear Ave. in Mary Widerwol, 1229 Norwood Rd. Bilo srečno!

Kitajski general
Clevelandu se mudi kitajski general Saj-ting-kaj, ki je leta 1932 branil mesto Santung. V Ameriko je prišel, da med tuje za boj proti gen. Kaj-šeku, ki je danes faktično diktator na

Novo fašistično nasilje proti našemu narodu v Istri in Julijski krajini

Fašisti hočejo uničiti še zadnjo možnost hrvatskih in slovenskih staršev, da bi svoje otroke ohranili sebi in svojemu narodu.

VOJAŠTVO PROTI STAVKARJEM V GEORGIJI

ATLANTA, Ga., 2. okt. — Državni miličarji, ki so bili sele preteki teden odpolknani iz tekstilnih središč, so bili danes zopet mobilizirani ter poslani v mesto Rome, kjer je že 12 tednov v teku stavka litarških delavcev. Lokalne oblasti pravijo, da niso več v stanu kontroliратi situacije.

TRIJE UBITI V NESRECI ARMADNEGA LETALA.

BISHOP, Cal., 3. okt. — Včeraj se je tu ponesrečilo neko armadno bombno letalo, pri čemur so izgubile življenje tri osebe, dva poročnika in en prostak. Četrto vojak je pravocasno skočil iz aeroplana s pomočjo umetnega padala ter si rešil življenje.

SESTRIČINA CLARENCE DARROWA SE UBILA.

PAINESVILLE, O., 2. okt. — Z verand esvojega doma je danes padla in se ubila 72-letna Ms. Lillian Stranahan, ki je bila sestrica znatenitega kriminalnega odvetnika Clarence Darrowa. Rojena je bila v Kingsmuntu, južnozahodno od tujak, v Trumbull okraju, kjer je bil rojen tudi Darrow.

STORKLJA PREHODILA 180 KILOMETROV.

Na neki ptičji farmi v južni Nemčiji so negovali lansko jesen mlado štokrilo z bolnimi petrotmi, ki ni mogla z drugimi pticami na jug. Nekega dne pa je štokrilo pobegnila. Po poldržem mesecu se je pojavila v Thunu v Švici, kjer so jo spoznali po nožnem obročku. Kraj je oddaljen 180 km od omenjenih nemške farme. Potem je štokrilo prehodila dnevno 4 km in se kakor njene tovarišice držala točno jugozapadne smeri.

Za McMastru

Včeraj je resigniral James Braden kot nakupovalni komisar pri mestni vladi ter izjavil, da bo posvetil ves svoj čas do novembra kampanji, da se policijskega inšpektorja McMastru izvoli za okrajnega šerifa.

Balincarska tekma

V nedeljo, dne 7. oktobra, ob 1. uri popoldne se bo vršila balincarska tekma med klubom slovenskih Domov, na prostorih Slovenske Delavske Dvorane, 10814 Prince Ave. Ljubitelji tege športa so vabljeni.

Zadušnica

V petek ob 7. uri zjutraj se bo brala zadušnica, za pokojnima John Spenko in sicer v cerkvi Marije Vnebovzetje. Prijatelji in znanci so vabljeni.

Revna družina

Revna družina prosi rojake, če ima kdo kuhanjsko peč na premog, katero ne rabi, da spojni na 1390 E. 49 St.

Doma iz bolnice

Rojak Joseph Smole se je vrnil iz bolnice in se nahaja na svojem domu 1188 Norwood Rd. Prijatelji so prošenji, da ga pričnejo obiskati.

Akcija za nabavo

Peruškove slike

Ker koncert Mr. Antona Šubija, ki je bil dan v koncertu sklad za nabavo Peruškove slike "Simfonija Zapada" za Narodno gallerijo v Ljubljani, ni prinesel potrebne vsote, temveč skupaj s prostovoljnimi prispevki približno polovico potrebnega denarja (\$250.85), je odbor sklenil, da se obrnemo za nadaljnje prispevke na naša podpora in kulturna društva in razne ustanove v Clevelandu. Dozaj so bila razposlana pisma na tukajšnja društva SNPZ, SSPZ in JSKJ, na direktorij S. D. D. v Collinwoodu, na gl. urad SDZ in na Slovensko Zadružno Zvezko ter na par kulturnih društev. Ostalim slovenskim podpornim in kulturnim društvom bodo pisma poslana čim tajnik dobi njihove naslove, naslove njihovih tajnikov. Odbor za nabavo Peruškove slike apelira na vse tukajšnja društva in ustanove da se častno odzovejo ter po svojih močeh prispevajo v sklad za nabavo Peruškove slike.

Skoro natančno takšna tragedija se je odigrala minulo poletje v tem premogovniškem kraju, ki se sedaj razpleta na tukajšnji sodniji, kjer sedi na zatožni klopi 23-let. Robert Allen Edwards kot morilec Frede McKechnie, hčere iz družine preprostega premogarja.

Danes je bila pozvana na izpričevanje kot prva priča za prosekucijo mati umorjenega dekleta Mrs. George McKechnie, katere razorani obraz je nemotno pričal o trdnu življenju, ki ga živijo ženske v teh krajih, kjer je kopanje premoga edini vir zasluzka. Mati je mirno in resigirano povedala zgodbo o ljubezni njene hčere za Edwarda, sa ter o njeni sreči, ko ji je začrncene povedal, da se bosta poročila. Potem je govorila o viharni julijski noči, ko se je hčerka podala s svojim ljubimcem k Harvey's Lake, odkoder se ni nikdar več vrnila.

Zivci so materi odpovedali še pri popoldanskem zasedanju, ko je distriktni pravnik pokazal porotnikom sliko dekletine, ki je trupla, ko je bilo potegnjeno iz jezera. Tedaj je glava matere klonila in pričela je ihteti, medtem ko jo je njen mož premagar z okorno roko trepljal po rameni, skušajoč jo potolažiti.

Ime drugega dekleta, Margaret Crane, doma iz Aurore, N. J., katero je Edwards nameral poročiti, ko se iznenobi prve ljubice, je prišlo v današnje izpričevanje, ko je mati potovedala, da je ob neki prilici, ko je Miss Crane prišla v Wilkes-barre na obisk, čula, da je v dvorišču Edwards doma dekletin glas, ko je vzkliknila: "Dragec, nikanar me ne poljubljaj sedaj — je prevoče!"

Druge priče so izpolnile podrobnosti materine zgodbe, mlajši obširnejši program javnih del, kot se je sploh doslej mislilo, in da ako se bo ta program sprejelo, tedaj se bo za javna dela potrošilo dve milijardi dolarjev, v upanju, da se s tem odpravi stalno armado brezposelnih v deželi. Notranji tajnik Ickes je dejal časnikarjem, da bi rad videl, da bi se enkrat določilo res toliko svoto denarja za javna dela, da bi nekaj zaledlo. Ickes, relifni administrator Hopkins in drugi vladni uradniki so novi program javnih del razmotrili na splošno v razgovorih s predsednikom, toda do kake definitivne odločitve doslej še ni prišlo.

V tem programu je menda vključen tudi že večkrat omenjeni načrt za preseljevanje brezposelnih delavcev iz mest na deželo, kjer bi se jim dalo nekaj akrov zemlje za preživljajanje. Dalje utegne predsednik vključiti v ta program tudi delo za konservacijo zemlje in vode, in pa za razvoj vodno-električnih naprav.

Na tem programu je menda vključen tudi že večkrat omenjeni načrt za preseljevanje brezposelnih delavcev iz mest na deželo, kjer bi se jim dalo nekaj akrov zemlje za preživljajanje. Dalje utegne predsednik vključiti v ta program tudi delo za konservacijo zemlje in vode, in pa za razvoj vodno-električnih naprav.

Od tistega večera ni dekleta nihče več videl žive. Čez par dni je bilo njeni truplu z razbijeno glavo potegnjeno iz vode.

'Ameriška tragedija'

v resničnem življenju!

WILKESBARRE, Pa., 2. okt.

— Pisatelj Theodore Dreiser je

napisal pred nekaj leti znamenit roman, v katerem slika ljubavno razmerje med preprostim mladeničem in revnim dekletom. Fant napreduje v življenju, se zaljubi v drugo dekle iz premožne hiše. Njegova prva ljubica pa mu pove, da bo postala mati. V tej dilemi fant dekle zvabi na tajen sestank ter jo utopi. Mladič je obtožen umora ter za istega plača s smrjo na električnem stolu. Ime romana je "The American Tragedy."

PONEVERBA V DRŽAVNI TRGOVINI ŽGANJA

COLUMBUS, O., 3. okt.

— Tu

je bil danes aretiran William K.

Chappelear, star 34 let, ki je obtožen, da je kot kašir v državnem skladu pokrit s slepskim knjigovodstvom. Obtožnica proti bankirju je vsebovala 26 točk in porota je odločila, da je House kriv na vseh točkah obtožnice. Ko je sodni klerk čital točko za točko ter ob vsaki dostavil, da je najden kriv, je bil pred parleti najvišje plačani bančni predsednik v Clevelandu in ki je veljal za enega izmed stebrov v civičnih in bizniških krogih mesta, sepre zrl pred se in v deti je bilo, da ga je pravorek za nekaj trenotkov popolnoma stril.

Porota,

član

žen

član

č

Slovenska Svobodomiselna Podpora Zveza

Ustanovljena 1908

Inkorporirana, 1909

GLAVNI URAD: 255 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 9865

UPRAVNI ODBOR:

Valo J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvarich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 255 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Misko Kuhel, blagajnik, 255 West 103rd St., Chicago, Ill.

N A D Z O R N I O D B O R :

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Lime Ave., So. Burgettstown, Penna.

P O R O T N I O D B O R :

Anton Zaitz, predsednik, Box 824, Forest City, Penna.
Steve Mausar, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

G L A V N I Z D R A V N I K :

Dr. F. J. Arch, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

U R A D N O G L A S I L O :

Vsa pisma in stvari, tisočne se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika za Zvezbo pa na ime in naslov blagajnika. Pritožbe glede postojanja upravnega odseka pa na predsednika nadzornega odseka. Sivari tiskane v upravnosti uradnega glasila, se naj pošilja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Zanimive vesti iz stare domovine

Zločin v Dolenji vasi.

V Dolenji vasi pri Ribnici je izjavil, da je govoril tako le iz strahu pred kaznijo za nepredvidno ravnanje z orožjem.

Smrt pod vlakom.

Iz Maribora poročajo, da je ljubljanski vlak povozil na Tezem blizu križišča nekega moškega, v katerem so spoznali da je nesrečen 31 letni trgovski pčeslovod Božidar Kumer, ki je bil zaposlen pri ljubljanski tvrdki Perdan in se je mudil na dopustu pri svojem očetu v Mariboru. Šel je prostovoljno v smrt. Kaj je bilo temu vzrok, ni znano.

Pred novo ledno dobo

Bližamo se najnižji stopnji sončne topote. Več ledu na tečajih in visokih gorah.

Dr. Simpson, ravnatelj angleškega meteorološkega urada, je na neki prireditvi meteorološke družbe trdil, da se bližamo novi ledni dobi. Čež kakšnih 10,000 let bomo tam.

Svoje trditve opira Simpson na svojo teorijo o periodičnih menah sončne topote. Doba, v kateri se ta topota spremeni, obsega 100,000 do 1,000,000 let, razlika v topotnem izžarevanju sonca pa znaša približno 40 odstotkov.

Ta čas se bližamo najnižji vrednosti sončne temperature. Naše podnebje je danes v splošnem suho in mrzlo. Vsa znamena pa govore, da postava zemlja za dolgo časa še bolj suha in mrzla. Evropa bo dočakala novo ledno dobo, preden se dvigne njena temperatura za 5 do 10 stopinj in se ustvarijo pojgi za poltropsko življenje.

Porast sončnega izžarevanja bo imela za posledico sprva močnejše vetrove, več oblakov in padavin. Pomnožene padavine bodo dale najprvo več snega in porast oblakov bo preprečila stalitev tega snega v poletnem času. Led na tečajih in v visokih gorah postane obiljnješi in se bo razširil v nižje sirsne oziroma v nižave. S tem bi učakali novo ledno dobo. Potem bo para naraščajoče sončno izžarevanje ustavilo ledentev in staliči že obstoječi led. To bi ustvarilo pogoje za medledno toplo in suho dobo. Potem bi postajalo izžarevanje spet manjše in bližali bi se novi ledni dobi. Celotnemu krogu teh sončnih men ustrezata pri nas dve ledni dobi. Porast vlage v tropskem pasu se sklada nekako s toplo predledno dobo okrog tečajev. Ko se bo bližala nova ledna doba, postane Atlantski ocean nevarnejši nego danes in pred vsem nevarnejši od Tihega oceana. V At-

lantskem oceanu bo tedaj silno mnogo ledu, ki bo prihajal sem iz Arktide, vsekakor pa v veliko večjih množinah nego v Tihem oceanu.

Prepovedano mesto

Sredi puščave železniška postaja, 150 milj naokrog pa ni nobenega človeškega naselja.

Na zapadu Nevade vodi po sredini velike puščave železniški tir. V sredini puščave je nje zadnja postaja, 150 milj naokrog ni nobenega človeškega naselja, razen 5 in pol milje oddaljenega "prepovedanega mesta" Hawthorna.

To mesto je kaj čudno. Iz puščavnih tal rasejo neposredno ogromne kupole v nebo kar egiptskie piramide iz puščave ob Nilu. V prejšnji oddaljenosti od teh modernih piramid iz jekla in betona je 145 manjših betonskih zgradb. Obiskovalec, ki bi mu uspelo priti neopaženo do sem (kar je pa nemogoče), bi takoj spoznal, da gre za velikansko vojaško napravo. In res gre za municipijsko središče vojne mornarice.

Dolga leta so premišljevali, kje bi ustvarili to središče. Povsod, kjer so naseljeni ljudje, posebno pa v bližini mest, niso hoteli ničesar slišati o tem, da bi dobili za druščino tako nevarne naprave. Tudi mornarci upravi je bilo de tega, da bi svoja municipijska skladischa ne postavila preblizu oblijdenih krajev. Končno so se odločili za nevadsko puščavo, ki je popoloma neobjudena, a vendar mornarici dovolj pri rokah.

Z znanu ameriško energijo in izdatkom 3 in pol milijona doljarjev so dvignili iz puščave celo novo mesto. Večji in najvažejši del tega mesta je seveda v podzemlju, omenjene ogromne kupole niso nič drugega nego vrhovi velikanskih municipijskih stolpov, ki so s svojim glavnim delom zasajeni globoko v zemljo. Po sedem takšnih podzemeljtvorih skupino, ki je dobro ločena na osrednjih skupin. Ce bi se zgodila navzlič vsej previdnosti takšna nesreča, bi zajela vedno samo del mesta. Omenjenih 145 betonskih zgradb predstavlja pred vsemi bombami varna bivališča in zaklonišča hawthornskih prebivalcev, to so posadka, gasilci in stražniki, ki morajo paziti na to, da se noben nepoklicanec ne približa "prepovedanemu mestu." Tu so tudi strojji in delavnice.

Takšno je torej ameriško "prepovedano mesto" Hawthorne. Mr. Nicki Spehar, Mr. in Mrs. Basko, Mr. in Mrs. V. Ulle, Mr. in Mrs. Gorup, Mr. Ch. Samenos, Mrs. Wolf, Mr. H. Gering, Mr. in Mrs. Jenki, Mr. J. Kastelic, Mr. in Mrs. Toni Baraga, Mr. in Mrs. Matt Baraga, Mr. in Mrs. Jack Rotar, Mr. in Mrs. Dolinar, Mr. in Mrs. Božič, Mrs. Jagos, Mr. Zgong.

Front sobo

se odda v najem. Gorkota, prost vhod in kopališče. Vprašajte na 1199 E. 61 St., spodaj.

Išče se

privatno posojilo za \$1,400 na prvo vknjižbo (1st mortgage) za eno ali dve leti, po 6% obresti, povrhu pa še \$50 bonusa. Zglastite se pri Frank Mack, 1194 East 71st St.

Bodite pripravljeni

Kupite si premog že SEDAJ. L. R. MILLER FUEL INC. 1007 E. 61 St. ENDICOTT 1032

SEDMAK MOVING AND HAULING.

6506 St. Clair Ave.

HENDERSON 1920

Se priporočam vsem Slovencem in Hrvatom, da nas pokličete kadar se selite. Vozimo tudi na piknike in izlete. Zmerne cene, točna postrežba.

COAL — PREMOG

Pri nas lahko naročite vsakovrstni premog, najboljše kvalitete. Pošteňa in točna postrežba. Pokličite KENMORE 0808.

BLISS COAL COMPANY

Levah in Gerl
22290 St. Clair Ave.

ENAKOPRAVNOST

Zahvala

Ni nima mogoče popisati iznenadenja, ki sva ga doživel v Barberton, O., kjer večkrat obiščeva svoje prijatelje v omenjenem kraju. Tudi to pot sva se rada odzvala vabilu na neki party. Res se napravimo zelo zgodaj, tako da smo bili že ob sedmih zjutraj v Barbertonu.

Mrs. Gerbecka nama pravi, naj greva v hoto pomagat prašički pri društvu ali naj si bo kjer koli drugje, dobi, da zahvala največkrat brez zaničevanja. Kaj enakega sem tudi jaz pričakovala. Obrnilo se je pa ravno drugače. Seveda, če delam za Mrs. Pintar, da naj gremo v košili. Nismo si pustili dvakrat reči, saj je tako okusno dišalo od vseh strani. Hitro stopiva v hišo, da bi se malo umila, pa takrat se odpro vrata in nasproti nam zadoni: surprise! Kar obstala sva in noge so se nama začele tresti.

K nama stopi Marica Grbek in nama v lepih besedah čestita izroči lepo posteljno zagrinjalo, na mizi pa nama pokaže lepek s 50 svečami in notri v majhni škatljici v obliki srca pa 50 dolarjev. Mize so bile vse obložene z izvrstnimi jedili. Pričela se je vesela zabava, ki jo bovala imela za vedno v spominu. Globoko hvaležnost in zahvala naj sprejmejo Mr. in Mrs. Grbec, Mr. in Mrs. Benedikt, Mr. in Mrs. Pintar, ki so se toliko trudili, da so vse skupaj spravili. Najlepša hvala kuhanici Mrs. Koprivnik. Prisrčna hvala Mariči Grbek za gulinje čestitke, ki so privabilo vsem navzočim solze v oči. Hvala godbi Sadar pa dela več kot mi bo mogoče.

Prisrčno se zahvalim sledim osebam, ki so vse to aranžirale ter zraven še prispevale: Mrs. Salmich, Mrs. Bačar, Mrs. Intihar, Mrs. Milavec, Mrs. Zupančič, Mrs. Bolko, Mrs. Dobej.

Prav lepa hvala Mrs. Batich in Mrs. Koprivnik, Mr. in Mrs. Klinik Mrs. Milavec, Mr. in Mrs. F. Ulle, Madiso, O., Mrs. F. Oblak in Sinovi iz Center, Pa., Mr. in Mrs. Južna iz Fairport, Ohio, Mr. in Mrs. Joe Pintar, Mrs. A. Pintar, Mr. in Mrs. Nos. Mr. in Mrs. Al. Pintar, Mr. in Mrs. Jack Pintar.

Nadalje najlepša hvala Mr. in Mrs. Koprivnik, Mr. in Mrs. Klinik Mrs. Milavec, Mr. in Mrs. F. Ulle, Madiso, O., Mrs. F. Oblak in Sinovi iz Center, Pa., Mr. in Mrs. Južna iz Fairport, Ohio, Mr. in Mrs. Joe Pintar, Mrs. A. Pintar, Mr. in Mrs. Nos. Mr. in Mrs. Al. Pintar, Mr. in Mrs. Jack Pintar.

Mr. Nicki Spehar, Mr. in Mrs. Basko, Mr. in Mrs. V. Ulle, Mr. in Mrs. Gorup, Mr. Ch. Samenos, Mrs. Wolf, Mr. H. Gering, Mr. in Mrs. Jenki, Mr. J. Kastelic, Mr. in Mrs. Toni Baraga, Mr. in Mrs. Matt Baraga, Mr. in Mrs. Jack Rotar, Mr. in Mrs. Dolinar, Mr. in Mrs. Božič, Mrs. Jagos, Mr. Zgong.

Mrs. Strmole, Mr. in Mrs. Cesnik, Mr. in Mrs. F. Pucel, Mr. in Mrs. J. Russ, Mr. in Mrs. Mike Sega, Mr. in Mrs. Frank Martinčič, Mr. Ruzek, Mr. J. Kraič, Mr. T. Kovach, Mr. in Mrs. J. Znidarsič, Mr. in Mrs. Joe Somrak, Mrs. M. Mihelič, Mr. in Mrs. Peterca, Mrs. A. Tomažin, Mr. in Mrs. L. Arko, Mr. in Mrs. Sadar, Mr. in Mrs. Režek, Mr. Tony Vrbek, Mr. Joe in Tony Kozlevčar.

Najlepša hvala Jakobu Pirnat

za "Pavleta," ki ga zna tako lepo zvrgoleti.

Ako se je ime kakega pomota izpustilo, se mu istotako najlepše zahvaliva. Se enkrat: hvala vsem za vse!

Mr. in Mrs. Math Ule
16016 Saranac Rd.

Zahvala

Navadno, če je človek aktiven pri društvu ali naj si bo kjer koli drugje, dobi, da zahvala največkrat brez zaničevanja. Kaj enakega sem tudi jaz pričakovala. Obrnilo se je pa ravno drugače. Seveda, če delam za Mrs. Pintar, da naj gremo v košili.

Mrs. Gerbecka nama pravi, naj greva v hoto pomagat prašički pri društvu ali naj si bo kjer koli drugje, dobi, da zahvala največkrat brez zaničevanja. Kaj enakega sem tudi jaz pričakovala. Obrnilo se je pa ravno drugače. Seveda, če delam za Mrs. Pintar, da naj gremo v košili. Nismo si pustili dvakrat reči, saj je tako okusno dišalo od vseh strani. Hitro stopiva v hišo, da bi se malo umila, pa takrat se odpro vrata in nasproti nam zadoni: surprise! Kar obstala sva in noge so se nama začele tresti.

K nama stopi Marica Grbek in nama v lepih besedah čestita izroči lepo posteljno zagrinjalo, na mizi pa nama pokaže lepek s 50 svečami in notri v majhni škatljici v obliki srca pa 50 dolarjev. Mize so bile vse obložene z izvrstnimi jedili. Pričela se je vesela zabava, ki jo bovala imela za vedno v spominu. Globoko hvaležnost in zahvala naj sprejmejo Mr. in Mrs. Grbec, Mr. in Mrs. Benedikt, Mr. in Mrs. Pintar, ki so se toliko trudili, da so vse skupaj spravili. Najlepša hvala kuhanici Mrs. Koprivnik. Prisrčna hvala Mariči Grbek za gulinje čestitke, ki so privabilo vsem navzočim solze v oči. Hvala godbi Sadar pa dela več kot mi bo mogoče.

Prisrčno se zahvalim sledim osebam, ki so vse to aranžirale ter zraven še prispevale: Mrs. Salmich, Mrs. Bačar, Mrs. Intihar, Mrs. Milavec, Mrs. Zupančič, Mrs. Bolko, Mrs. Dobej.

Prav lepa hvala Mrs. Batich in Mrs. Koprivnik, Mr. in Mrs. Klinik Mrs. Milavec, Mr. in Mrs. F. Ulle, Madiso, O., Mrs. F. Oblak in Sinovi iz Center, Pa., Mr. in Mrs. Južna iz Fairport, Ohio, Mr. in Mrs. Joe Pintar, Mrs. A. Pintar, Mr. in Mrs. Nos. Mr. in Mrs. Al. Pintar, Mr. in Mrs. Jack Pintar.

Nadalje naj sprejmejo prisrčno zahvalo sledče družine: Albert Kertel, Steve Kertel iz Carrollton, O., Matt Baraga, Frank Baraga, Lezowski, Čebren, Kocin, Stanich, F. Jurečič, Martinčič, J. Hrvatin, J. Rotar, R. Lesjak, Sedej, Drenšek, A. Vehovec, Jankovič, Marc, H. Krač, A. Cernigoj, Cerne, Jerman, Mekinda, Mausar, K. Kalin, Mačekar, Spilar 159th St., Perušić, J. Vidmar, J. Vidmar iz 168th St., Suhadolnik, Marolt.

Leskovec, Pernus, Jenko, Dolsek, Perušek, Mužič, A. Krall, Opalek, Sustersich, Opalek, Gole, Boldin, Cebular, Košerl, Mandel, Starc, Mehle, Kmet, Skubic, Zupančič, Knaus, Duša, Rakar, H. Rakar, Germ, Mesojedec, Seg, Jersen, Mika, Nadalje fantje in dekleta: Kromar Dolgan, Mrač, Mejak, Neveden, Knafelc, Kohler, Miss J. Saraga, M. Baraga, J. Salmich, Baraga, Zagore in Hrastar.

Ako sem pomotoma kako imen izpustila, prosim da se mi oprosti in se vseeno iz srca zahvaljujem.

Drage mi članice, sorodniki in prijatelji! Pero ne more zapisati, kar čuti moje srce. Upoštevala bom vaša plemena srca ter vam skušala na en ali drugi način povrniti.

Frances Susek, 726 E. 160th St.

F. Salmich, Hočev, F. Klemenčič, L. Batich, A. Batich, Fonda, Strukel, Strancar, A. Svetek, J. Svetek, Jelersich, Kovach, Ižanc, Suša, Zdolšek, A. Kapel, Hočev, Zaller, Sintič, Verhovec, A. Vidmar, J. Vid

UBOŽICA

Povest

SPISAL FRANCE BEVK

Nihče bi ne mogel razločiti, koliko je bilo med temi ljudmi poštenih delavcev, koliko detektivov, potepuhov in zločincev. Prihajali so neprestan, odhajali so redko; nekateri so ostali ves večer. Bil je to poseben svet svojevrstne zabave, ki je pogosto končala z grdimi šalami in pretepi, da je naslednji večer čela znova.

Krémars pa se je smehljal in si mel roke. Ogibal se je zakonov in če je trčil z njimi, se jim je znal izmužniti.

Razširil je prostore in pomnožil mize in skoro ni bilo delavca, ki bi nikoli ne bil obiskal "Morske dekllice" radi močne črnine, pečenih rib in izredne zabave.

V to beznico je bil zašel Bruno. Sprva radi radovednosti, pozneje ga je mikalo vrvenje in šum, v katerem je izginil kot kapljica v morju in se nihče ni zmenil zanj. Ko je dobil družbo v kotu pod podobo, ki je predstavljala vihar na morju, se je tam udomačil "Morska dekllica" mu je postala drugi dom, njegova družba je bila njegova druga družina. V pijken besedi, v oblački dima, v hrušču godbe je utihnila vest. Kadar je zapuščal beznico, je bil vselej toliko omotičen, da mu je bilo vseeno. Pogostokrat se je komaj zavedel, da je drugje spal.

Le tu pa tam se je nemadoma streznil iz tega stanja. V šumu in pogovoru je naenkrat utihnil in zastrmel z očmi v točke nizini. Tega, kar so gledale oči, ni videl. Videl je svojo preteklost, gledal je svojo ženo, svoje dete, čul je trepetajočo prošnjo. Počasi in gremko je potipalo na njegovo srce.

Kaj dela? Kaj hoče s tem življenjem? Kam ga vodi? Saj še zase danes ne zadostuje, kar zasluži.

Družba je ob takih prilikah utihnila. Pet obrazov je zravanj. Splošen molk ga je predramil. Pogledal je začuden okoli sebe, pet ust se je razširilo v krohot.

Bilo ga je sram. Najbolj se je smerjala rujavolska, katere pogled je bil prodiroč in lica udrt. Kazala je s prstom nanj, temni zobje so ji štrleli iz širokih ust, ustnice so se napele in posinele.

Ta ženska se je zdela Brunu

V njem se je že bil naselil bes, ki je pobijal pamet in tajil lastno srce. Izplil je kozarec vina in dušku, da podpre svoje besede, in je dejal:

"Ce pa rečem, da ni res!"

Zenski pa so zatrepetale nosnice, pobledele je. Njegov odpor proti izgovorjeni besedi je čutila kot odpor proti sebi. Dejala je:

"Dokazati ne moreš!"

Pol družbe se je zabavalo med preprirom, ki je hrešče pridal v zvoke godbe, ki so razbijali ozračje. Nekdo je dejal: "Pustite ga! Kaj je na tem, če misli na ženo?"

"V kaj si se zamislil?"

"V nič!" je dejal Bruno. In da zakrije zadrego, je vzel kozarec, ga izplil, ostanek pa je vrgel po njeni blizu.

"Plačal bo bluzzo," se je brišala rujavolska. "Četrstotinica in še ne bo dosti!"

"Pol stotaka, če hočeš. Pa ne tebi, ki si grda."

Vendar se je Bruno te ženske bol, izogibal se je njenih pogledov, ki so učinkovali sugestivno nanj. Le kadar je bil vinjen, se je pribljal. To je ona čutila, zato mu je nalivala.

Ko je nekega večera sedel z družbo pod sliko morskega viharja, je bil že vinjen. Rujavolska je opazila njegov pozni prihod in ga je zrla z vprašajom zanimanjem. Bruno se je razburil nanjo:

"Bruno, dokaži! Pojdi domov in se seboj pelji njo . . ."

Pol družbe se je smejal drzni domisli. Bruno je obstal in gledal obraze. Par obrazov se je zresnilo, ko je videlo, da izrečena misel niha med besedo in izvrsitvijo in je zanikalo z glavo odsvetujocé: "Ne."

Rujavolska je sprva pogledala v mizo, nato je uprla oči v Bruna, cigar pogled je iskal opono in ni vedel, ali družba misli resno, ali se šali. Debeluhar se je zviral v smehu in sugeriral smerk tudi ostali družbi.

"No, ali ne bo nič?"

"Pustite!" je dejal nekdo.

"Razpraskana bi ne marala biti!"

"Razpraskana?" se je krohol debel človek, da je imel zariplja lica. "Bruno, ali je res tako? Tu —" je položil bankovec na mizo, "za vsako prasko dobil, črnikast prst rujavolske, z ostrimi členki in nesnago za noht, ko je kazal nanj."

"Na ženo misli!"

Ta beseda je Bruna zadel.

Napol se je streznil in dvignil od reke, roko pa je uprl na kozačec.

"Molči, ko te nič ne vprašam."

Posedli so ga in mu nalili vino; ženska pa je namrdnila ustnice in bolj skozi fosfornate oči kot skozi usta so prišle besede:

"Resnica v oči bode!"

Bruno si ni pustil ugoverjati.

Debeluhar je videl Brunovo

magovanje in je dejal:

"Vidim, da je imela ona prav.

Ali pa sta oba bojazljiva."

V tem hipu je pobrala ženska denar z mize in ga zmašila za nedrije. "Jaz se že ne bojim. Če se boji on."

Stopila je na sredi sobe, oprla roke ob bok in ga zrla z izzivnim pogledom, šal pa je vrgla koketno čez ramena.

Bruno je vzel kozarec in ga v dušku izplil, udaril z roko po mizi, hotel nekaj povdariti, a ni dejal nicensar. Stopil je izza mize in prikel rujavolsko za roko; med krohotom sta stopila na ulico.

34.

Včasih so Reziki celo spomini zmanjkali, tedenj je nastala polna praznina, ki ni imela primera. Duša je bila tako pusta in utrujena, da ni mogla mislititi na dom, niti na oceta in mater; kot da imajo utrujene perutnice, so misli padle in plahata na mestu, dokler niso popolnoma izginile.

Ob takih prilikah je sedela zelo dolgo ob svetlobi, ki je prihajala s ceste v njeno sobo, in se je mučila. Delala se je, kakor da čaka nekoga. Prisluškovala je korakom na ulici — proučevala njih hojo.

Ob slednjih hojih si je predstavljala obraz in znajčaj človekov. Tako je gledala ljudi, ki so hodili po ulici, in jih je sodila.

Tu pa tam se ji je zdelo, da prihaja Bruno. Njegov korak je poznala. Nemire je ta korak in negotov. Bala se je svojega moža in vendar je njeno srce zatrepetalo vselej ob misli, da prihaja on. Včasih ga je čula iti celo po stopnicah. Na vrata ni potkal. Kam je izginil? Zdelenje je, da je prikel za kljuko. Hitela je odpriat, a ga ni bil.

Cemu misli nanj? Kaj ji je on? Nič! — In vendar ji je bil. Vez prisegje ga veže nanjo. Ona je njegova in on je njen, vsak hid ga sme zahtevati zase. Nje

ni zavrgel, le svoja nerazumljiva pota hodi in kadar se bo naveličal, se vrne.

In če ta čas strada, če gre za deklo, ali v tovarno, ga bo pričakovala tisti dan in tisti trenutek, ko bo skesan potrkal na vrata, ona pa mu bo hitela odpriat . . .

Te misli jo še v največji teži njenih dni niso zapustile, to zadnje upanje ni ugasnilo, tudi ta, večer ne.

Prisluškovala je korakom na ulici in zazdelo se ji je, da razloči izmed korakov Brunov korak. Vesel je, mudri se mu. Ali prihaja k njiju?

Vežna vrata so se odprla in s truščem zaprla. Nekdo je šel po stopnicah. Brunov korak je in zdelenje, da ga še nekdo spremlja. Ko je prišel korak na vrh stopnic je Rezika potegnila sapo vase in jo je pridržala.

Korak je šel počasi po hodniku in se je približal vratom. Slišala je, kako je roka v temi tipalu po lesu, da najde kljuko.

Rezika je vstala in se je zravnala v pozici. Kot lepa laž je šinilo skozi njeno zavest; Zdaj prihaja in jaz nisem lepo oblečena ne počesana.

V tistem hipu so se odprla vrata, z držnim smehom in z za-

drego, ki je klub pijanosti ni mogel prikriti, je vstopil Bruno v sobo. Za njim je stopila z ne-

sramnim obrazom ženska in občala na vrati.

Rezika je razširila oči tako na široko, da se je prikazala njih strašna belina. Zaprla ji je besedo pod razvalinami njenih lažnih sanj in upov. Prijela se je prsi. Če nekaj časa se je izvilo iz nje:

"Koga si pripeljal?"

Bruno pa je dejal na videz malomarno, dasi je trepetal: "Zensko".

Zeni je šinilo skozi zavest. Prebudil se je v nji nagon. Obe ženski sta si stali kot smrtni sovražnici nasproti. Kakor dva vzravnana kipa sta se zrli. Ena, ki je moral nadaljevati začeto igro, druga, ki je prvič občutila strašno drama dejstva, ko dvoje ženskih rok seže po enem možu. Prvič v življenju je prekipela njena kri, strašno se je dvignilo v njeni notranjosti. Na rob blaznosti je zadržala z rokami in divji glas se je izvil iz njenih prs:

"Poberi se! Poberi se, obožica!"

Ni čutila srda proti možu, proti ženski ga je občutila. Zmegnilo se je ji je pred očmi, skorpadila je na tla. V hipu se je izvrla zavest in strašen vrtenec predstav in predmetov je plesal mimo njenih oči.

(Daje prihodnjie)

LOST 57 POUNDS OF FAT—DIDN'T CUT DOWN ON FOOD

"I lost 57 lbs. by taking Kruskin's diet and had no ill effect on me. I didn't cut down on a single food item. I recommend it to anyone who is overweight. Mrs. A. Ropnick, So. Milwaukee, Wis."

"To win a slender, youthful figure take a half teaspoonful of Kruskin's Gels in a glass of hot water every morning. You gain in strength and youth. Many physicians prescribe this diet for folks all over the world. It's a great achievement for folks all over the world. It lasts 4 weeks and costs but a trifle at any drugstore. What protects your health—make sure you get Krebs' health—make sure you get Krebs' health—make sure you get Krebs' health—it's the SAFE way to reduce and money back if not satisfied."

AKO IZVESTE NOVICO,

ki se vam zdi zanimiva, jo sporočite nam, ker bo gotovo tudi druge zanimala. Oglasite se v uradu, pišite ali pokličite telefonično

HENDERSON 5811

Lahko sporočite tudi našim zastopnikom:

V St. Clair okrožju:

JOHN RENKO, 1016 E. 76 St.

Za Collinwood, Nottingham, Noble:

JOHN STEBLAJ, 16009 Waterloo Rd.

Za Newburg in West Side:

JOHN PETERKA, 1121 E. 68 St.

"I Can Work Every Day Now"

If you must be on the job EVERY DAY, take Lydia E. Pinkham's Tablets. They relieve periodic pain and discomfort. If you take them regularly . . . and if yours is not a surgical case . . . you should be able to avoid periodic upsets, because this medicine helps to correct the CAUSE of your trouble.

"I am a factory worker. I was weak and nervous and my stomach and back pained me severely, but since I took Lydia E. Pinkham's Tablets the pains don't appear anymore." — Miss Helen Kolaski, 3906 N. Christiana Ave., Chicago, Ill.

"I took your Tablets for painful periods. My back ached and I had cramping pains. This medicine relieved the pain immediately. I am able to do my work now." — Mrs. C. C. Woodard, Route 5, Box 71, Moulton, Ala.

LYDIA E. PINKHAM'S TABLETS

Ask Your Druggist for the 50¢ size

THE ROLLATOR IS THE REASON!

Norge all-time sales records were broken this year when SEVENTEEN SOLID TRAINLOADS were sold in one month

Samo Norge ledeneč ima tisti močni hladilni mehanizem, kateri vas stene manj, da jo lastujete kot pa da ste brez nje. Vi lahko dobite Norge Rollator ledeneč za današnjo nizko ceno, in takoj boste pridelali hraniti denar. Prihranki in posrežba ledeneč se bodo nadaljevala dan za dan, leto in leto.

Nov Norge model je močna ledeneč in prostorna. Norge ledeneč kupite, ako takoj vplačate nekaj, ostalo na primerna odplačila.

NORGE
Rollator refrigeration
SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-05 SUPERIOR AVE.
"PRI NAS SI PRIHRANITE DENAR!"

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM

'Enakopravnosti'

